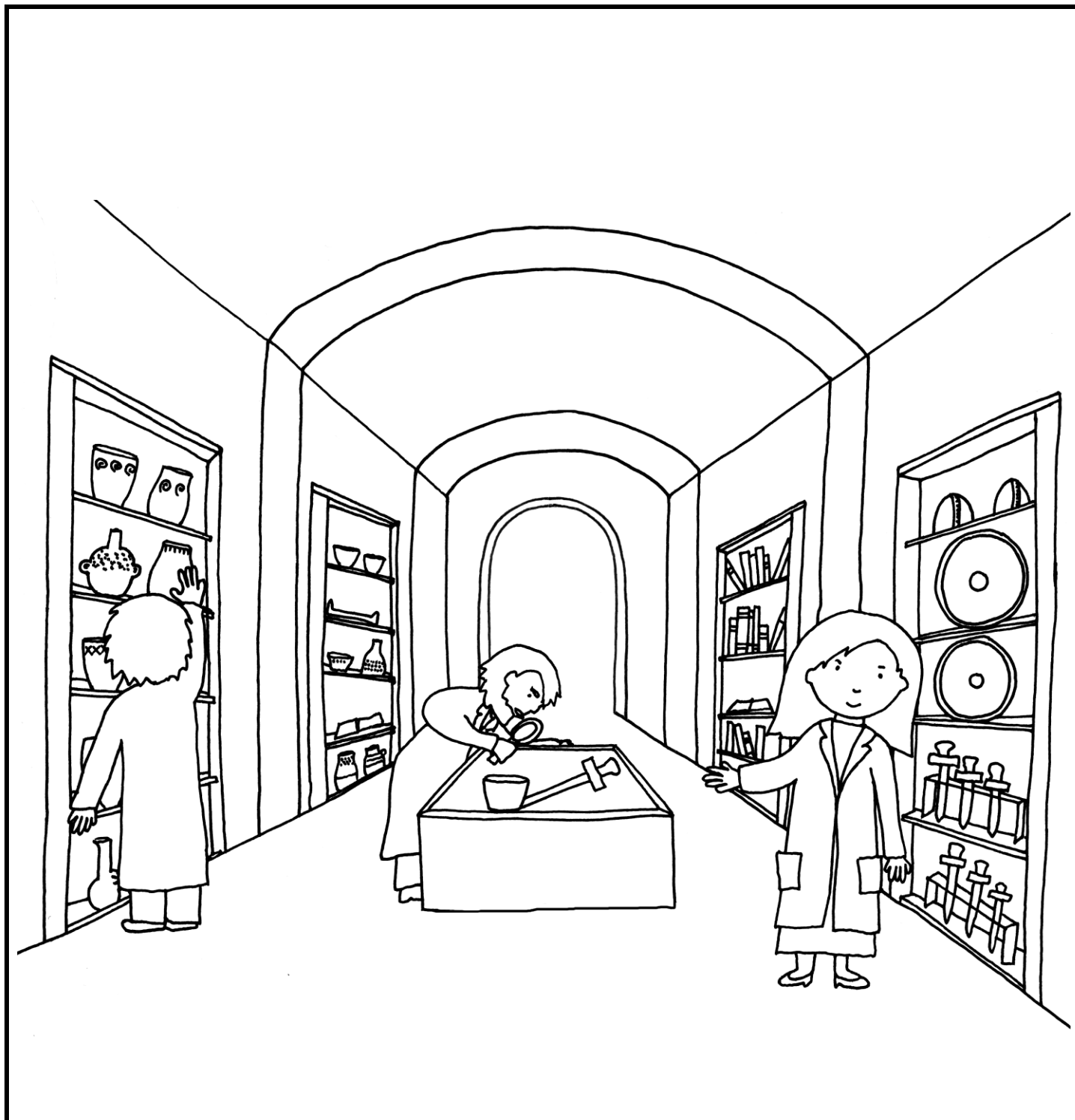

Lábarvá vlastivěda

od Bílé hory po současnost

Jméno:

Třída:

Neoprávněné užití tohoto díla je porušením autorských práv a může zakládat občanskoprávní, správněprávní, popř. trestněprávní odpovědnost.

Edice Malovaná vlastivěda

2. vydání

© Veronika Krejčí, 2024

© Univerzita Palackého v Olomouci, 2024

Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost

Klíč k pracovnímu sešitu
pro žáky 5. ročníku ZŠ

Veronika Krejčí

Poznámky pro učitele

Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost je pracovní sešit pro všechny nadšené historiky a badatele, kteří rádi luští nejrůznější hádanky a šifry, ale poradí si i s vyhledáváním informací z nejrůznějších zdrojů.

Úkoly slouží především k zatraktivnění **opakování historického učiva vlastivědy**, ale rozvíjí také řadu dalších důležitých kompetencí. **Podporují rozvoj čtenářské a informační gramotnosti, logického myšlení a kritického myšlení, rozvíjí komunikační dovednosti i orientaci v různých prostředích** (čtvercová a bodová síť, mapa, bludiště).

Pracovní sešit je vybaven přílohou určenou k rozstříhávání. Žáci si z ní budou postupně odstříhávat obrázky a texty, které jsou třeba k řešení některých úkolů. Vzhledem k tomu, že pracovní sešit slouží k opakování učiva, mnohé z informací by měli žáci znát či je umět dohledat ve své učebnici vlastivědy. V pracovním sešitu se však objevují poznatky nad rámec běžného učiva, které **mají žáky vést k práci s různými informačními zdroji**. Potřebné informace mohou žáci vyhledávat na internetu či v encyklopediích.

Pracovní sešit obsahuje **velké množství ilustrací**, které žákům pomáhají **vytvářet konkrétní představy o jednotlivých historických obdobích** a podporují tak **lepší zapamatování informací**. Ilustrace jsou koncipovány jako omalovánky, které si mohou žáci vybarvovat. Samostatně vybarvit mohou také obálku pracovního sešitu, čímž k němu získají osobnější vztah.

VZNIK ČESKOSLOVENSKA		
28. října 1918 byla vyhlášena samostatná ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA (ČSR) – tomuto období se říká také PRVNÍ REPUBLIKA.		
Válkou zaslulhu na jejím vzniku měli české a slovenské politiky, kteří byli během války v zahraničí:		
 Tomáš Garrigue Masaryk	 Edvard Beneš	 Milan Rastislav Štefánik
ČSR se skládala z několika území:		
1. Čechy		
2. Morava		
3. Slezsko		
4. Slovensko		
5. Podkarpatská Rus		
Prvním prezidentem se stal T. G. MASARYK		
Po jeho odstoupení byl prezidentem zvolen E. BENEŠ		

Pracovní sešit Zábavná vlastivěda od Bílé hory po současnost volně navazuje na pracovní sešit **Malovaná vlastivěda od Bílé hory po současnost**, který žákům jednotlivá historická období přibližuje formou bohatě ilustrovaných zápisů.

Milí malí badatelé,

naše minulost je plná záhad a tajemství, které je třeba rozluštit. V tomto pracovním sešitu na Vás čeká mnoho nelehkých úkolů ve formě šifer, křížovek i jiného luštění.

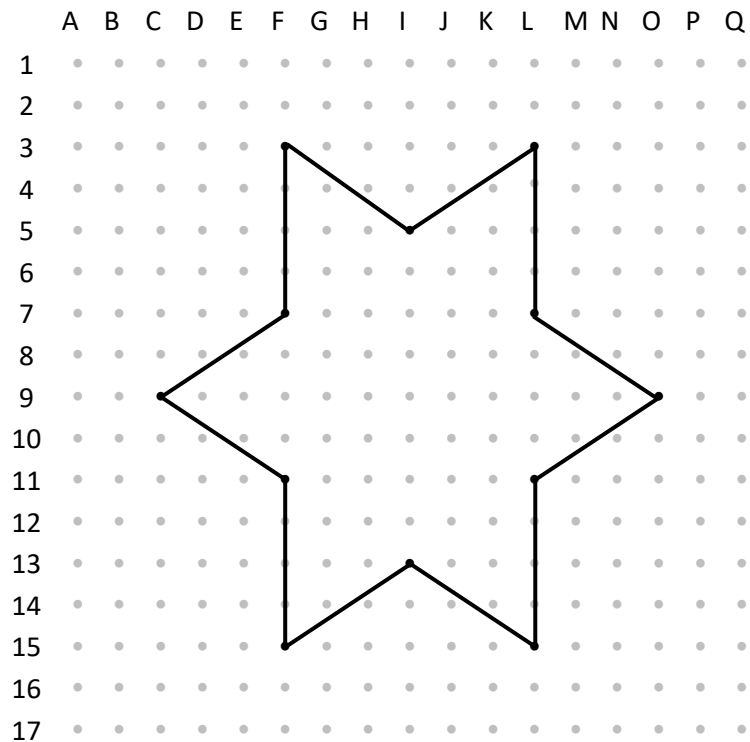
Práce výzkumníků není snadná, ale každá záhada se dá nakonec rozluštit. Stačí se pořádně zamyslet, někdy i zapátrat a řešení se objeví.

Ať se Vám při rozplétání řešení úkolů daří!

Vaše autorka

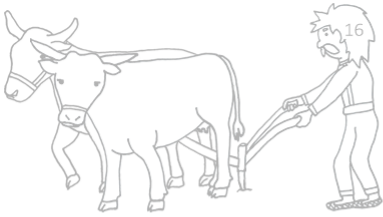
BÍLÁ HORA

Slovo defenestrace znamená: *vyhození z okna.*

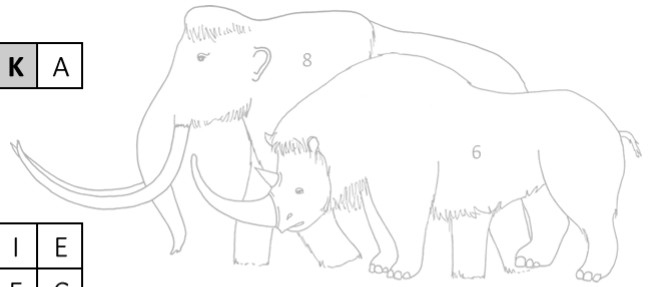

P	O	P	R	A	V	A
B	I	T	V	A		
K	A	T				
V	Á	L	K	A		
P	U	Š	K	A		

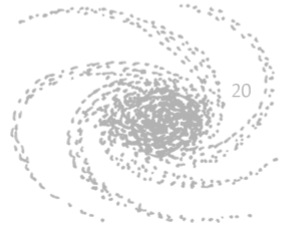
OSVÍCENSTVÍ

1 J A N Ž I Ž K A
 2 R O T U N D A
 3 M E R K U R
 4 Ž Í Ž A L A
 5 A U S T R Á L I E
 6 N O S O R O Ž E C

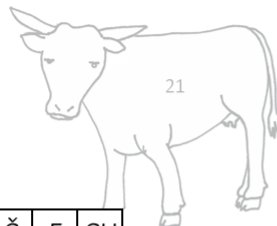

7 V E N U Š E
 8 M A M U T
 9 Z E M Ě
 10 S Ý Č E K
 11 Z L A T Á
 12 M Ě S Í C

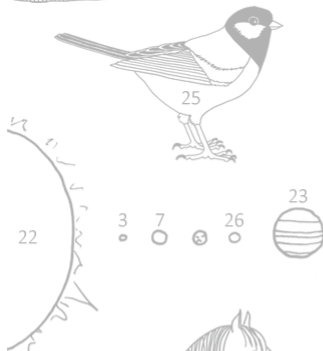
B U L A S I C I L S K Á

13 J A N H U S
 14 V O S A

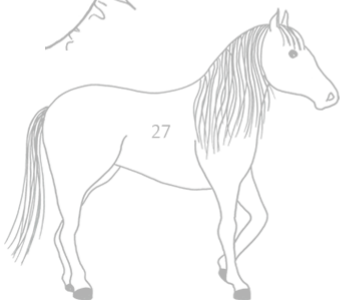

15 P R A O T E C
 16 P Ř E M Y S L
 17 A M E R I K A
 18 P R A H A
 19 K A R E L IV.
 20 G A L A X I E
 21 K R Á V A
 22 S L U N C E
 23 J U P I T E R
 24 E V R O P A

Č E C H
 O R Á Č

25 S Ý K O R A

26 M A R S
 27 K O B Y L A
 28 Z E B R A
 29 S A T U R N
 30 M Ý Š

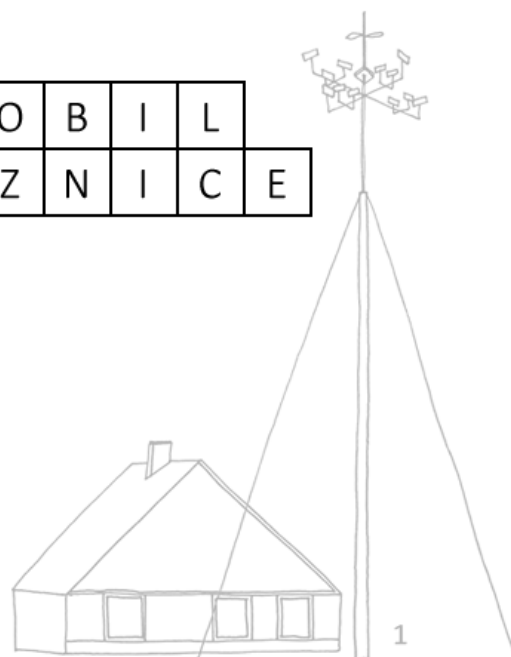
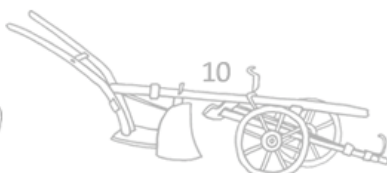
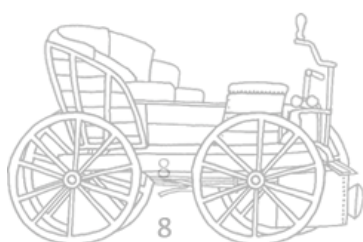
VYNÁLEZY – PARNÍ POHON

¹ B	L	E	S	K	O	S	V	O	D	
² M	A	N	U	F	A	K	T	U	R	A
³ L	O	D	N	Í		Š	R	O	U	B
⁴ P	A	R	N	Í		L	O	Ď		
⁵ B	O	Ž	E	K						
⁶ B	R	A	T	R	A	N	C	I		
⁷ P	A	R	N	Í		S	T	R	O	J

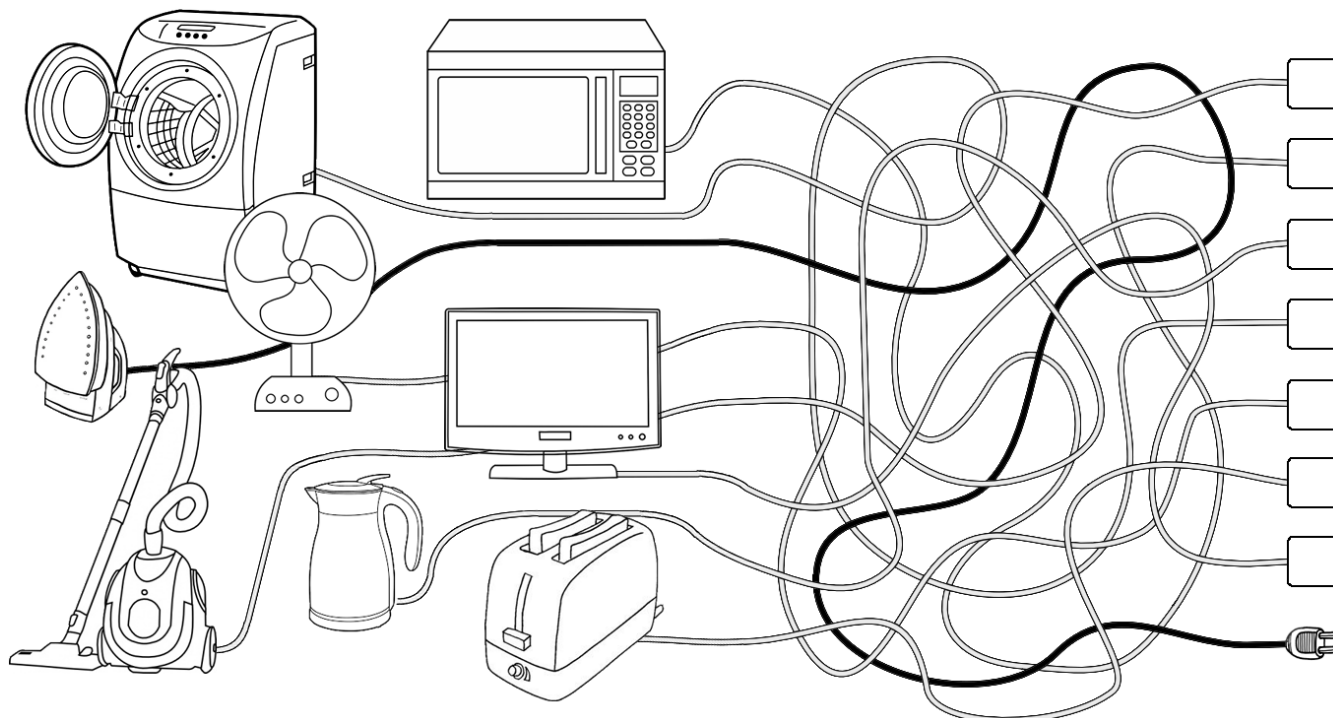
⁸ P	A	R	N	Í		A	U	T	O	M	O	B	I	L	
⁹ K	O	Ň	S	K	Á	×	Ž	E	L	E	Z	N	I	C	E
¹⁰ R	U	C	H	A	D	L	O								
¹¹ T	O	V	Á	R	N	Y									

NÁRODNÍ OBROZENÍ

<i>hlubozník</i>	<i>jezlín</i>	<i>nočena</i>	
basa	talíř	měsíc	
<i>rokodník</i>	<i>mosočistoplena</i>	<i>věžovice</i>	
kalendář	kapesník	pyramida	
<i>zpěvořečnost</i>	<i>citoň</i>	<i>citedlnost</i>	
poezie	nos	hmat	
<i>sestromuž</i>	<i>zelenochrupka</i>	<i>mravnosta</i>	
švagr	salát	policista	
<i>mosovočka</i>	<i>stehnonožka</i>	<i>zbožorobna</i>	<i>klapkobřinkostroj</i>
brýle	šunka	továrna	piano
<i>knihovtipník</i>	<i>skokotnosta</i>	<i>spěšnovod</i>	<i>bezabecedník</i>
student	taneční mistr	pošťák	negramotný člověk

VYNÁLEZY – ELEKTŘINA

$$\begin{array}{c} 50 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} = \begin{array}{c} 13 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 13 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 12 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 12 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array}$$

$$\begin{array}{c} 50 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} = \begin{array}{c} 11 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 11 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 9 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 9 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array}$$

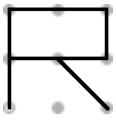
$$\begin{array}{c} 50 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} = \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array} + \begin{array}{c} 10 \\ \text{lm} \\ \text{W} \end{array}$$

RAKOUSKO-UHERSKO

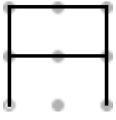
C	Í	S	A	Ř					
F	R	A	N	T	I	Š	E	K	
V	Á	L	K	A					
U	H	E	R	S	K	O			
E	L	E	K	T	Ř	I	N	A	
J	O	S	E	F					

P	R	V	N	Í					
P	R	Ů	M	Y	S	L			
N	Á	R	O	D	N	Í			
CH									
J	I	R	Á	S	E	K			
Ž	E	L	E	Z	N	I	C	E	
R	A	K	O	U	S	K	O		
F	E	R	D	I	N	A	N	D	

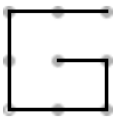
ČSR, ČSSR, ČR

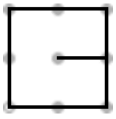
... kontrola ... omezování informací ... státem ...
... Lidice ... Ležáky

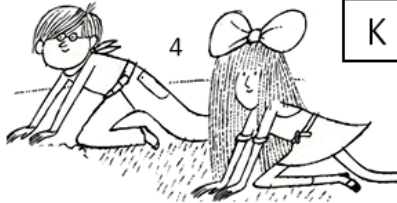
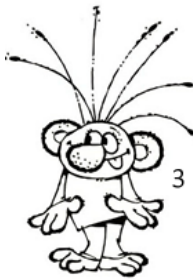
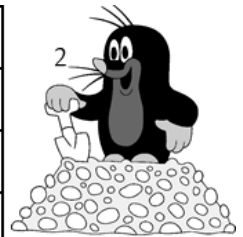
... technická vyspělost ... podáváním drog ... tajnou
zbraň ... **ENIGMA** ... psacím stroji ... měnil.

... bojové plány.

Č ¹	K ²	R ³	M ⁴	R ⁵	M ⁶	M ⁷	M ⁸	K ⁹	K ¹⁰
L	R	Á	A	U	A	A	A	Á	Ř
O	T	K	CH	M	K	X	L	Ť	E
V	E	O	×	C	O	I	Á	A	M
Í	K	S	A	A	V	P	×	×	Í
Č		N	×	J	Á	E	Č	A	L
E		Í	Š	S	×	S	A	×	E
K		Č	E		P	×	R	Š	K

E	B	A	F	O	K	
K	E	N	Í	D	U	A
S		E	K	Ě	B	
T		N		J	Á	V
O		K		N	N	O
V		A		I	E	CH
Á				C	K	O
				E		M

Lvoboda se nedá spoutat a ovládnout. Je jako voda, která si najde cestu.

**Zábavná vlastivěda – od Bílé hory po současnost
Klíč k pracovnímu sešitu pro žáky 5. ročníku ZŠ**

Edice Malovaná vlastivěda

Text a ilustrace Veronika Krejčí
Odpovědná redaktorka Tereza Vintrová
Jazyková korektura Tereza Vintrová
Návrh obálky Veronika Krejčí

Vydala Univerzita Palackého v Olomouci
Křížkovského 8, 771 47 Olomouc
vydavatelstvi.upol.cz

2. vydání

Olomouc 2024

*Nakresli si nebo malep obrázek z naší medávné historie.
K obrázku napiš, o jakou událost se jedná a kdy se stala.*